

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi uchylił wyrok zaoczny Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 29 marca 2016 roku, sygn. akt I C 567/15 i oddalił powództwo (pkt 1) oraz zasądził od H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. na rzecz H. C. kwotę (...) (złoty tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt 2).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że pozwem z dnia 3 czerwca 2015 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód H. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od pozwanej H. C. kwoty 15.059,80 zł tytułem należności głównej, kwoty 821,06 zł tytułem odsetek umownych oraz kwoty 6.506,33 zł tytułem odsetek karnych, a także zwrotu kosztów sądowych w kwocie 280 zł i opłaty e – card w kwocie 3,50 zł. Powód wywodził, iż w dniu 5 stycznia 2010 r. pozwana zawarła z (...) Bank S.A. z siedzibą we W. umowę o kredyt nr KGP/1004790 zł, na mocy której zobowiązała się do spłaty zadłużenia. W związku z nieuregulowaniem w terminie zaległości bank wypowiedział umowę oraz wezwał pozwaną do zapłaty. Wierzytelność jest wymagana od 28 czerwca 2012 r. i została zbyta przez bank na rzecz powoda.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 października 2014 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, uwzględnił powództwo oraz orzekł o kosztach procesu.

Postanowieniem z dnia 22 maja 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, VI Wydział Cywilny uchylił nakaz zapłaty z dnia 22 października 2014 r. w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

Wyrokiem zaocznym z dnia 29 marca 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwana H. C. wskazała, iż nie uznaje roszczenia, podniosła zarzut nieudowodnienia roszczenia co do zasady i wysokości, w szczególności w zakresie odsetek. Nadto podniosła zarzut przedawnienia roszczenia i nieudowodnienia dokonania cesji wierzytelności.

Na rozprawie w dniu 10 listopada 2016 r. pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w zakresie odsetek karnych na podstawie art. 5 k.c.

Sąd Rejonowy oparł rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych.

W dniu 5 stycznia 2010 r. we W. pomiędzy H. C., a (...) Bank S.A. z siedzibą we W. została zawarta umowa nr (...) o kredyt gotówkowy. W § 1 umowy postanowiono, że bank udziela pozwanej, na jej wniosek, kredytu w kwocie 22.245,79 zł z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne. Pozwana upoważniła bank do pomniejszenia kwoty kredytu o opłatę przygotowawczą za rozpatrzenie wniosku oraz sporządzenie i zawarcie umowy w kwocie 60 zł, prowizję bankową od udzielonego kredytu w kwocie 1.052,29 zł oraz opłatę ubezpieczeniową w kwocie 7.083,50 zł. Bank stawił do dyspozycji kredytobiorcy kwotę 14.050 zł. H. C. zobowiązała się do spłaty kredytu w 60 miesięcznych ratach, w tym 59 równych ratach oraz ostatniej raty wyrównawczej określonych w harmonogramie spłaty (§ 2 umowy).

Oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego liczone miało być jako czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP i w dniu zawarcia umowy wynosiło 20% w stosunku rocznym.

W przypadku zwłoki z zapłatą co najmniej dwóch pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności bank miał wezwać kredytobiorcę korespondencyjnie, listem poleconym, do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytu. W przypadku, gdy kredytobiorca nie ureguluje zaległości w powyższym terminie, bank miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia.

Kredytobiorca oświadczył, iż w zakresie roszczeń banku wynikających z umowy poddaje się egzekucji w trybie określonym w art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe i upoważnił bank do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty zadłużenia: 66.737,37 zł. Bank mógł wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności najpóźniej w okresie 3 lat od daty płatności ostatniej raty określonej w ostatnio obowiązującym harmonogramie spłat.

W związku z wypowiedzeniem umowy przez (...) Bank S.A. we W. cała wierzytelność wynikająca z umowy z dnia 5 stycznia 2010 r. stała się wymagalna od dnia 28 czerwca 2012 r. W dniu 6 czerwca 2014 r. (...) Bank S.A. we W. posiadał względem H. C. wierzytelność o zapłatę kwoty 23.634,61 zł.

W dniu 6 czerwca 2014 r. (...) Bank S.A. we W. zbył na rzecz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty pakiet wierzytelności.

Postanowieniem z dnia 6 marca 2013 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieście w Łodzi na wniosek wierzyciela (...) Bank S.A. we W. nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu numer 646/13/P z dnia 17 stycznia 2013 r. wystawionemu przez (...) Bank S.A. we W. obejmującemu roszczenie z umowy o numerze (...) zawartej z H. C. o sygn. akt II 1 CO 1843/13.

(...) Bank S.A. we W. w dniu 31 marca 2015 r. złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 1) k.p.c. Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2015 r. Komornik Sądowy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa K. P. na podstawie art. 825 pkt 1) k.p.c. postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1711/14 umorzył.

Pismem z dnia 16 września 2014 r. (...) Bank S.A. z siedzibą we W., działając w imieniu H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, sporządził wezwanie do zapłaty, w którym wezwał pozwaną H. C. do zapłaty kwoty 22.301,37 zł stanowiącej zadłużenie z umowy nr (...).

Pozwana w 2012 r. utraciła stałą pracę na stanowisku salowej w szpitalu, następnie podejmowała się dorywczych zajęć. Kredyt w (...) Banku S.A. we W. zaciągnęła, żeby spłacić poprzedni kredyt i mieć jeszcze gotówkę na życie, ponieważ brakowało jej pieniędzy. Pozwana przestała w 2012 r. kredyt zaciągnięty w (...) Bank S.A. we W. myśląc, że zadłużenie jest spłacane w drodze egzekucji komorniczej z jej świadczenia rentowego. Aktualnie z renty chorobowej pozwanej jest potrącana kwota 270 zł. Pozwana mieszka w lokalu komunalnym, gdzie zalega z czynszem na około 6.000 zł, z 27 – letnim synem, który cierpi na chorobę alkoholową i nie pracuje. Otrzymuje zasiłki z pomocy społecznej w wysokości 50 zł miesięcznie, je posiłki w jadłodajni. Poszukuje dodatkowego źródła dochodu. Cierpi na schorzenia kręgosłupa.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy ocenił, że powództwo podlega oddaleniu w całości.

Sąd wskazał, że powód wywodzi swoje roszczenie z umowy o kredyt konsumencki zawartej z pozwaną H. C. jako konsumentką w dniu 5 stycznia 2010 r. Ogólne uregulowanie umowy kredytu zawiera art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. 2015, poz. 128 ze zm.), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Natomiast za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki bądź kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, którą kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi (art. 3 ust. 2 pkt 1 i 2 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim – tekst jedn. Dz.U. 2014, poz. 1497 ze zm.).

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie zdołał udowodnić skuteczności przejścia wierzytelności (...) Bank S.A. we W. na jego rzecz. Odwołując się do wypowiedzi piśmiennictwa oraz orzecznictwa sądowego Sąd I instancji wskazał, że art. 509 § 1 k.c. przewiduje, że wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wskazuje

się, że przedmiotem przelewu może być wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać oraz w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Strony dokonujące cesji winny wyraźnie określić stosunek zobowiązaniowy, którego elementem jest zbywana wierzytelność. Uregulowany w przepisie art. 509 k.c. przelew wierzytelności jest umową,

na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Warunkiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie tego prawa. W związku z tym, aby wierzytelność mogła być przedmiotem przelewu, musi być w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Oznaczenie wierzytelności to wskazanie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Elementy te w momencie zawierania umowy przelewu powinny być oznaczone lub przynajmniej oznaczalne. Natomiast do chwili przejścia wierzytelności z majątku zbywcy do majątku nabywcy winno nastąpić dokładne sprecyzowanie pozostałych elementów stosunku zobowiązaniowego, w ramach którego istnieje zbywana wierzytelność.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na poparcie swych twierdzeń strony obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c.). Strona, która nie wywiąże się z obowiązku wskazywania dowodów na poparcie swych twierdzeń naraża się na przegranie procesu. Dodatkowo podkreślić należy, iż zgodnie z art. 3 k.p.c. strony obowiązane są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (zasada kontrydiktoryjności). Rzeczą sądu nie jest zatem zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). To nie na sąd, ani też strona pozwana mają bowiem wykazać, że wierzytelność istnieje, jak również, że doszło do jej cesji, obowiązek ten spoczywa na powodzie. Powód nie przedstawił kompletnych dowodów na przejście na niego z (...) Bank S.A. we W. wierzytelności wobec pozwanej H. C.. Załączone przez powoda dokumenty w postaci wyciągu z ksiąg bankowych oraz z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego stanowią bowiem dokumenty prywatne. Jako takie stanowić mogą dowód jedynie tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. (art. 245 k.p.c.) Wobec zaprzeczania przez pozwaną zasadności roszczenia dowody te nie miały siły dowodowej równej dokumentom urzędowym, zaś okoliczności na które zostały powołane nie mogły zostać uznane za udowodnione.

Brak jest zatem wykazania w sposób rzetelny i bezsporny wysokości zadłużenia pozwanej względem (...) Bank S.A. we W. na chwilę wypowiedzenia umowy w zakresie co najmniej należności głównej. Dopiero taki dowód byłby w stanie jednoznacznie wykazać związek pomiędzy zawartą umową cesji a dochodzonym roszczeniem wskazując na tożsamość wierzytelności.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r., V CSK 187/06 „(...)”, w przypadku cesji wierzytelności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi. Żądanie zapłaty należności w sytuacji, gdy doszło do jej sprzedaży przez pierwotnego wierzyciela musi być udokumentowane w sposób wykluczający jakiegokolwiek wątpliwości dłużnika co do wierzyciela uprawnionego do zapłaty, szczególnie aktualizuje się to w sytuacji, gdy te same wierzytelności coraz częściej przelewane są wielokrotnie i uczestniczą w tym podmioty profesjonalnie zajmujące się obrotem wierzytelnościami, co przybiera aktualnie coraz większy rozmiar.”

Odnosząc się do złożonego przez powódkę dowodu z wyciągu z ksiąg banku Sąd wskazał, że stosownie do treści art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 128) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić

podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1 jest jednak ograniczona – stosownie bowiem do ust. 1a komentowanego przepisu, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Zatem dokument ten podlega ocenie zgodnie z treścią art. 233 k.p.c. Przepis ten w § 1 wskazuje, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. W konsekwencji wyciąg z ksiąg (...) Bank S.A. we W. stanowić w postępowaniu mógł jedynie dokument prywatny, zaś wobec kwestionowania zasadności roszczenia przez pozwaną nie mógł stanowić dowodu w sprawie w zakresie ustalenia prawdziwości twierdzeń w nim zawartych.

Złożone do sprawy dokumenty pozwalają jedynie na ustalenie, że w dniu 6 czerwca 2014 roku powód zawarł z (...) Bank S.A. we W. umowę cesji nieokreślonego pakietu wierzytelności. Przedłożony zaś dokument nie pozwala na przyjęcie, że w jej ramach powód nabył również wierzytelność względem pozwanej w wysokości dochodzonej od pozwanej. Dowodem na nabycie wierzytelności nie jest też pismo z wezwaniem do zapłaty z dnia 16 września 2014 r., co do którego brak jakiegokolwiek dowodu, że zostało doręczone pozwanej. Także kwota wynikająca z wezwania – 22.301,37 zł – jest inna niż dochodzona w niniejszej sprawie. Różni się również od kwoty wskazanej w bankowym tytule egzekucyjnym.

Konkludując, przedłożone przez powódkę w toku postępowania dokumenty okazały się niewystarczające dla udowodnienia jej twierdzeń. Wobec zatem braku jakichkolwiek dokumentów pozwalających na udowodnienie, iż w dniu 6 czerwca 2014 r. powód nabył od (...) Bank S.A. we W. wierzytelność względem pozwanej w wysokości dochodzonej niniejszym pozwem, roszczenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Rejonowego na uwzględnienie zasługiwał również podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia. Art. 117 § 2 k.c. przewiduje, że po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia. Terminy przedawnienia statuuje art. 118 k.c. wskazując, iż w braku odmiennych przepisów, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. W niniejszej sprawie roszczenie bezspornie było związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, albowiem wynikało z umowy kredytu gotówkowego udzielonego przez profesjonalistę w obrocie zawodowo trudniącego się tego rodzaju działalnością jakim jest bank. Obowiązywał zatem trzyletni okres przedawnienia liczony od chwili wymagalności roszczenia. Bieg przedawnienia rozpoczyna się bowiem od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). Wymagalność jest stanem, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności, przy czym chodzi tu o stan o charakterze obiektywnym, który ma swój początek w momencie uaktywnienia się wierzytelności – stanowi to początek biegu przedawnienia.

W niniejszej sprawie powód załączył umowę kredytu z dnia 5 stycznia 2010 roku, z której wynika, iż należność nią objęta miała zostać spłacona w 60 miesięcznych ratach, w tym 59 równych oraz ostatniej wyrównawczej. Strona powodowa wskazała wprawdzie w pozwie (k.15), iż przedmiotowa umowa została wypowiedziana, ale nie przedstawiła dokumentów potwierdzających powyższą okoliczność oraz datę jej dokonania. W tym zakresie ograniczono się jedynie do stwierdzenia, iż wierzytelność jest wymagalna od 28 czerwca 2012 roku. Ponadto strona powodowa nie wskazała czy właśnie z wypowiedzeniem wiąże wymagalność roszczenia i w jakiej części (mając na względzie okresowy charakter świadczenia pozwanej). Pozwana przyznała, iż zaprzestała spłaty kredytu w 2012 roku.

Pozwana wskazała, iż w niniejszej sprawie nie doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia względem powódki wskutek złożenia przez pierwotnego wierzyciela (...) Bank S.A. we W. – wniosku najpierw o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, a następnie przez wszczęcie przez ten podmiot postępowania egzekucyjnego. Zarzuty te okazały się zasadne.

Bieg terminu przedawnienia może zostać przerwany przez następujące czynności (art. 123 § 1 k.c.):

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
- 3) przez wszczęcie mediacji.

W orzecznictwie ustalonym jest, iż przerwanie biegu przedawnienia roszczeń banku na skutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie odnosi skutku wobec nabywcy wierzytelności niebędącego bankiem. Bezspornym bowiem jest, iż nabywca wierzytelności – w tym przypadku powód – nie może odnosić korzyści z tej części postępowania egzekucyjnego, w której nie może być stroną. Pogląd taki stanowi wyjątek od zasady, iż zmiana podmiotowa po stronie wierzyciela nie wpływa na przedawnienie roszczenia (por. SN w uchwale z dn. 29.06.2016 r., III CZP 29/16; SN w postanowieniu z dn. 26.10.2016 r., III CZP 60/16, LEX nr 2152395). Złożenie zatem w dniu 28 stycznia 2013 r. przez (...) Bank S.A. we W. wniosku o nadanie sądowej klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu spowodowało skutki przerwania biegu przedawnienia tylko w relacji bank – konsument. Względem zatem H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego przerwanie biegu terminu przedawnienia nie nastąpiło.

Zgodzić się należało również ze stanowiskiem pozwanej, iż do przerwania przedawnienia nie doszło wskutek wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez (...) Bank S.A. we W. z uwagi na następcze wniesienie o umorzenie tego postępowania. W przypadku cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi. Zasadniczo zatem nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta. Charakter wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym determinuje jednakże odmienne ukształtowanie sytuacji prawnej nabywcy nie będącym bankiem, któremu nie przysługiwało uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego i wnoszenia o nadanie klauzuli wykonalności. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są zatem jedynie z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu. W toku postępowania egzekucyjnego pod sygn. akt Km 1711/14 nie uczestniczył powód, a zatem skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia go nie obejmuje. Przedmiotowe stanowisko zostało wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r. (III CZP 29/16) w której Sąd stwierdził, iż „nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może się powoływać na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.p.c.)”. Taki sam pogląd wyraził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 października 2016 r. (III CZP 60/16, LEX nr 2152395) oraz w uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku (III CZP 103/14, LEX nr 1643191) w której przyjęto, iż umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela – banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności – niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowanego złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji. Sąd Najwyższy w wskazał, iż wniosek wierzyciela o umorzenie egzekucji, na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. powoduje sankcje przewidziane w art. 203 § 2 zd. 1 k.p.c., co powoduje, że nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże ze złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji.

Konkludując, wobec braku udowodnienia przez powoda legitymacji procesowej czynnej, a także z uwagi na przedawnienie roszczenia powództwo należało oddalić.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając je na rzecz pozwanej. Należne pozwanej koszty stanowi wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu będącego adwokatem w wysokości 2.400 zł, które to koszty nie zostały przyznane w całości ani w części. Wysokość tych kosztów Sąd ustalił w oparciu o Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t. z dnia 2013.04.16) w jego § 6 pkt 5), na zasadzie zaś § 2 ust. 3 komentowanego rozporządzenia podwyższył należne pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenie o stawkę podatku od towarów i usług w wysokości 23%.

Apelację od przedmiotowego wyroku wniósł powód. Zaskarżając wyrok w całości podniósł następujące zarzuty:

1. naruszenia przepisu prawa materialnego tj. art. 509 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że strona powodowa nie wykazała aby doszło do skutecznego przejścia na jej rzecz wierzytelności przysługującej (...) Bank SA we W. wobec pozwanej w kwocie dochodzonej pozwem,
2. naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 117 oraz 118 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu;
3. naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 123 § 1 pkt 1 k.c. oraz art. 124 § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwą wykładnię i w konsekwencji przyjęcie, iż bieg przedawnienia nie uległ przerwaniu w sytuacji, gdy poprzedni wierzyciel wystąpił do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, przerywając tym samym bieg przedawnienia dochodzonego pozwem;
4. naruszenia przepisów postępowania cywilnego mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i błąd w ustaleniach faktycznych poprzez pominięcie przez Sąd okoliczności podjęcia przeciwko pozwanej przez poprzedniego wierzyciela czynności przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. II 1 Co 1843/13 (wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu), oraz daty wymagalności roszczenia przypadającej na dzień 28.06.2012 roku.

W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu naruszenia art.233 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., gdyż dopiero prawidłowo ustalony stan faktyczny może być podstawą stosowania norm prawa materialnego.

Dopuszczenie się obrazy art. 233 § 1 k.p.c. przez sąd może polegać albo na przekroczeniu granic swobody oceny wyznaczonej logiką, doświadczeniem, zasadami nauki albo też na niedokonaniu przez sąd wszechstronnego rozważenia sprawy. W świetle utrwalonych poglądów judykatury i piśmiennictwa prawniczego, nie jest wystarczającym uzasadnieniem zarzutu naruszenia normy art. 233 § 1 k.p.c. przedstawienie przez stronę skarżącą własnej oceny dowodów i wyrażenie dezaprobaty dla oceny prezentowanej przez Sąd pierwszej instancji. Skarżący ma obowiązek wykazania naruszenia przez sąd paradygmatu oceny wynikającego z art. 233 § 1 k.p.c. (a zatem wykazania, że sąd a quo wywiódł z materiału procesowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki lub doświadczenia życiowego, względnie pominął w swojej ocenie istotne dla rozstrzygnięcia wnioski wynikające z konkretnych dowodów - grupy dowodów). Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu.

Dokonując oceny dowodów zaofiarowanych przez strony postępowania Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom z art.233 § 1 k.p.c.

W szczególności prawidłowa jest dokonana przez ten Sąd ocena dowodów z dokumentów przedłożonych przez powoda w postaci wyciągu z umowy przelewu wierzytelności, wyciągu z ksiąg bankowych oraz wyciągu z ksiąg funduszu

sekurytyzacyjnego. Dokumenty te nie stanowią dowodu nabycia przez powoda od (...) Bank S.A. wierzytelności w stosunku do pozwanej w wysokości dochodzonej pozwem. Wyciąg z ksiąg bankowych oraz wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego jako dokumenty prywatne stanowią jedynie dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.). Zgodnie bowiem z art. 95 ust. 1 i ust. 1 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 128) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych, lecz moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w nim w postępowaniu cywilnym. Moc dowodowa dokumentu prywatnego jest słabsza, niż dokumentu urzędowego, ponieważ nie korzysta on z domniemania, że jego treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, a według art. 232 k.p.c. strona w postępowaniu sądowym zobowiązana jest wskazywać fakty oraz dowody na potwierdzenie swoich twierdzeń. W konsekwencji powód, który uzasadniając żądanie pozwu powoływał się na skuteczne wypowiedzenie umowy kredytowej i nabycie wierzytelności od Banku oraz dochodził w związku z tym niespłaconego kapitału wraz z odsetkami umownymi od przeterminowanego zadłużenia powinien był w pierwszej kolejności wykazać skuteczność wypowiedzenia umowy, a następnie wysokość dochodzonego roszczenia.

Wobec zakwestionowania przez pozwaną wysokości roszczenia ocena zasadności pozwu musiała obejmować wszystkie elementy stanu faktycznego. W pierwszej kolejności ocenić więc należało czy doszło do skutecznego wypowiedzenia przez Bank umowy kredytowej. Zgodnie z umową kredytową warunkiem skutecznego wypowiedzenia umowy była zwłoka z zapłatą co najmniej dwóch pełnych rat za co najmniej dwa pełne okresy płatności, wezwanie przez Bank kredytobiorcy listem poleconym do zapłaty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, a następnie wypowiedzenie umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia (§ 2 pkt 11 umowy).

Pozwana przyznała, że zaprzestała spłacać kredyt w 2012 roku, lecz powód nie udowodnił, był Bank zachował przewidzianą w umowie procedurę wypowiedzenia umowy. Powód nie przedstawił sporządzonego przez Bank wezwania do zapłaty i dowodu jego doręczenia pozwanej listem poleconym. Powód nie przedłożył także samego dokumentu wypowiedzenia umowy kredytowej, ani tym bardziej dowodu doręczenia wypowiedzenia pozwanej. Tym samym brak jest możliwości ustalenia daty wymagalności wierzytelności banku, a także zweryfikowania jej wysokości z rozbićiem na kapitał i odsetki, w tym odsetki wg stawki dla zadłużenia przeterminowanego.

W konsekwencji trafna jest ocena, że nie zostało udowodnione, że w dacie zawarcia umowy cesji pomiędzy (...) Bank S.A. a powodem Bankowi przysługiwała względem pozwanej wierzytelność w wysokości wskazanej w umowie cesji. Dopiero bowiem ustalenie skuteczności oświadczenia Banku o wypowiedzeniu umowy kredytowej otwierało drogę do dalszych rozważań i oceny w zakresie wykazania dochodzonej kwoty co do wysokości.

Tym samym nie może odnieść zamierzonego skutku podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art.509 § 1 k.c. Odwołując się do obszernych rozważań Sądu Rejonowego na gruncie tego przepisu należy podkreślić, że przedmiotem przelewu może być wierzytelność istniejąca. Warunkiem nabycia wierzytelności jest zatem jej istnienie w wysokości i strukturze (kapitał, odsetki) wskazanej w umowie cesji. Cesjonariusz nabędzie wierzytelność w takim zakresie w jakim służyła ona cedentowi. Przeniesienie wierzytelności odbywa się zgodnie z zasadą, że nikt nie może przenieść więcej praw niż sam posiada (nemo in alium plus iuris transferre potest quam ipse habet).

Skoro powód nie udowodnił, że bankowi jako cedentowi przysługiwała wierzytelność w wysokości wskazanej w umowie cesji, to prawidłowo uznał Sąd I instancji, że nie została wykazana skuteczność przejścia wierzytelności objętej pozwem. Uzasadniało to uchylenie wyroku zaocznego z dnia 29 marca 2016 roku i oddalenie powództwa.

Z uwagi na powyższe wnioski bezprzedmiotowy stał się zarzut przedawnienia roszczenia. Wobec sformułowania w apelacji zarzutu naruszenia art.117, 118 i art.123 k.c. koniecznym jest krótkie odniesienie się do tej kwestii.

Po pierwsze, nieznajomość daty wymagalności roszczenia uniemożliwia ustalenie początku biegu terminu przedawnienia (art.120 § 1 k.c.). Już ta okoliczność czyniła nieskutecznym podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia. Nawet jednak, gdyby hipotetycznie opierać na wskazanej w pozwie dacie wymagalności tj. 28 czerwca 2012 roku, należałoby uznać, że do przedawnienia nie doszło. Zgodnie z art.118 k.c. termin przedawnienia wynosi 3 lata i upłynąłby w dniu 28 czerwca 2015 roku. Umowa cesji została zawarta 6 czerwca 2014 roku, zatem dotyczyła wierzytelności nieprzedawnionej. Powód wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 29 września 2014 roku, a czynność ta przerwała bieg terminu przedawnienia zgodnie z art.123 § 1 pkt 1 k.c. Błędna ocena dokonana w tym zakresie przez Sąd Rejonowy nie miała jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia, wobec nieudowodnienia skutecznego nabycia wierzytelności w wysokości objętej żądaniem pozwu.

Z tych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art.385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art.98 § 1 i 3 w zw. z art.391 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wyniki procesu. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu pozwanej została ustalona na podstawie § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 8 pkt 5 i § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714).